

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

GALĪGAIS
A6-0215/2007

8.6.2007

ZIŅOJUMS

par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 9/2006 par Komisijas, Parlamenta un Padomes rakstiskās tulkošanas izdevumiem
(2007/2077(INI))

Budžeta kontroles komiteja

Referents: *Alexander Stubb*

PR_INI

SATURS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	7
PROCEDŪRA	10

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 9/2006 par Komisijas, Parlamenta un Padomes rakstiskās tulkošanas izdevumiem
(2007/2077(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 9/2006 par Komisijas, Parlamenta un Padomes rakstiskās tulkošanas izdevumiem ar iestāžu atbildēm¹,
- ņemot vērā EK līguma 248. panta 4. punkta pirmo daļu, 276. panta 3. punktu un 280. panta 5. punktu,
- ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
- ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A6-0215/2007),

Daudzvalodības ievērošana

1. uzskata, ka daudzvalodība ir ES svarīgākā iezīme, kas izceļ kultūras un lingvistisko daudzveidību un nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret ES pilsoņiem; tā garantē pilsoņu tiesības sazināties ar ES iestādēm jebkurā no tās oficiālajām valodām, tādējādi ļaujot viņiem izmantot savas demokrātiskās kontroles tiesības; atzīmē, ka vienlaikus valodu dienesti veicina ES iestāžu atklātību un pārredzamību Eiropas pilsoņiem;
2. uzskata, ka „pārvaldītas pilnīgas daudzvalodības” koncepcija, kas iekļauta Rīcības kodeksā², ir vienīgais veids, kā panākt to, lai daudzvalodības izmaksas nepārsniegtu pieņemamos budžeta apmērus, tajā pašā laikā saglabājot deputātu un pilsoņu līdztiesību;
3. pauž nožēlu, ka aizvien vairāk dokumentu un paziņojumu, it īpaši kompromisa grozījumi balsojumiem komitejās vai, piemēram, ziņojumu pielikumi, tiek iesniegti tikai vienā valodā;

Tulkojumu izmaksas

4. uzsver, ka visu ES iestāžu valodu dienestu — gan tulkošanas, gan mutiskās tulkošanas — kopējās izmaksas ir tikai 1 % no ES kopējā budžeta;
5. atzīmē, ka 2005. gadā Komisijā (1450 tulkotāju) iztulkoja 1 324 000 lappušu, Parlamentā (550 tulkotāju) — 1 080 000 lappušu un Padomē (660 tulkotāju) — 475 000 lappušu;

¹ OV C 284, 21.11.2006., 1. lpp.

² Prezidija 2006. gada 4. septembrī pieņemtais Rīcības kodekss attiecībā uz daudzvalodību.

6. pauž izbrīnu par to, ka iestādes līdz šim nav veikušas aprēķinus ne par kopējām rakstiskās tulkošanas izmaksām¹, ne par izmaksām par vienu lappusi; turklāt atzīmē, ka Revīzijas palāta ir aprēķinājusi, ka 2003. gadā kopējās tulkošanas izmaksas bija EUR 414,2 miljoni (2005. gadā — EUR 511 miljoni), tostarp Komisijai — EUR 214,8 miljoni (2005. gadā — EUR 257 miljoni), Parlamentam — EUR 99 miljoni (2005. gadā — EUR 128 miljoni) un Padomei — EUR 100,4 miljoni (2005. gadā — EUR 126 miljoni); minētajā gadā vienas lappuses vidējās izmaksas bija EUR 166,37 (2005. gadā — EUR 196,3), t. i., Komisijā šīs izmaksas bija EUR 150,2 par vienu lappusi (2005. gadā — EUR 194), Parlamentā — EUR 149,7 (2005. gadā — EUR 119) un Padomē — EUR 251,8 (2005. gadā — EUR 276);
7. šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka administrācijai, neskatoties uz paplašināšanos, ir izdevies samazināt vienas lappuses tulkošanas izmaksas;
8. pauž bažas par Revīzijas palātas apsvērumu, ka Padomes tulkošanas dienesta produktivitāte ir zema;
9. aicina iestādes veikt attiecīgus pasākumus, lai turpinātu uzlabot ES tulkošanas dienestu darba produktivitāti;
10. atzīmē, ka cenas, ko Parlaments maksāja ārštata tulkotājiem, vidēji bija par 12 % augstākas nekā Komisijas maksātās cenas; atzīmē administrācijas sniegto skaidrojumu, kurā norādīts, ka Parlamenta ārštata tulkotāji prot lielāku skaitu svešvalodu un ka viņiem jāievēro īsāki termiņi un ļoti augsti kvalitātes standarti;
11. atzinīgi vērtē to, ka Komisija un Padome pēc ES paplašināšanās par desmit dalībvalstīm ir spējušas ierobežot tulkošanas apjoma pieaugumu, tādējādi ierobežojot izmaksu palielinājumu; atzīmē, ka Parlaments ieviesa „pārvaldītas pilnīgas daudzvalodības” koncepciju, kas tam ļauj saglabāt tulkošanas pakalpojumu kvalitāti, vienlaicīgi kontrolējot izmaksas;
12. aicina visas trīs iestādes noteikt skaidrus un salīdzināmus izmaksu rādītājus, lai noskaidrotu gan tulkošanas kopējās izmaksas, gan izmaksas par vienu lappusi; uzsver, ka aprēķinātās summas jāizmanto ne tikai budžeta nolūkā, bet arī lietotāju informēšanai par attiecīgajām izmaksām;
13. atbalsta principu², ka plenārsēžu stenogramma jāpublicē kā daudzvalodu dokuments, kurā runas iekļautas vienīgi uzstāšanās oriģinālvalodā, ar nosacījumu, ka debašu videomateriālam kopā ar mutisko tulkojumu visās oficiālajās valodās pēc pieprasījuma jābūt bez maksas pieejamam plašai sabiedrībai atbilstīgā tehniskā risinājumā un ka saistošs ir tikai oriģinālteksts, ņemot vērā, ka juridiski mutisko tulkojumu nevar pielīdzināt rakstiskam tulkojumam; uzskata, ka deputātiem jādod tiesības nekavējoties piekļūt debašu izvilkumu tulkojumiem viņu valodā, kā arī jānodrošina iespēja tos

¹ Saskaņā ar Revīzijas palātas norādīto šādas kopējās izmaksas ietver izmaksas par tulkotāju, sekretāru, vadības un apkalpojošā personāla darbu, darba plānošanu, ēkām, IT un cilvēkresursu pārvaldību (t. i., apmācību).

² PE 368.524/BUR/Corr, Prezidija 2006. gada 16. janvāra sanāksmes protokols.

leļupielādēt; uzskata arī, ka jāiekļauj noteikums par digitāla arhīva uzturēšanu, kurā iespējams veikt meklēšanu; prasa, lai ģenerālsekretārs sagatavo oficiālu priekšlikumu šā principiālā lēmuma īstenošanai, tajā iekļaujot pret ļaunprātīgu izmantošanu vērsta klauzulas un vajadzības gadījumā nosakot izmaiņas, kas Reglamentā (piemēram, 173. pantā) vai citos iekšējos noteikumos var būt nepieciešamas jaunās pieejas īstenošanai praksē;

Tulkojumu kvalitāte

14. atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas veikto klientu apmierinātības pētījumu tulkojumu kvalitāte un termiņu ievērošana ES-15 valodās kopumā ir uzskatāma par apmierinošu, lai gan pastāv atsevišķas problēmas saistībā ar tehnisko un juridisko terminoloģiju;
15. tomēr pauž bažas par ievērojami zemāko kvalitāti desmit jauno dalībvalstu (ES-10) tulkojumos dažās iestādēs 2004. gadā, kā galvenais iemesls bija kvalificētu tulkotāju trūkums; atzīmē, ka pa šo laiku Komisija ir pievērsusies šai problēmai un ka visās iestādēs ar dalībvalstu atbalstu ir uzlabojusies kvalificētu tulkotāju pieņemšana darbā;
16. aicina Komisiju kritiski izvērtēt, kāpēc Eiropas Personāla atlases birojam (*EPSO*) neizdevās pieņemt darbā nepieciešamos darbiniekus no desmit jaunajām dalībvalstīm;
17. kopumā uzskata, ka iestādēm jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu augstu tulkojumu kvalitāti; tādēļ aicina Padomi, Parlamenta administrāciju un Komisiju ziņot par pasākumiem, kas līdz 2006. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrai veikti, lai pārraudzītu un uzlabotu tulkojumu kvalitāti;
18. aicina iestādes izveidot instrumentus klientu apmierinātības noteikšanai; turklāt aicina regulāri veikt izlases pārbaudes attiecībā uz kvalitāti un klientu apmierinātības aptaujas;

Tulkošanas pieprasījumu pārvaldības procedūras

19. atzīmē, ka Revīzijas palāta ir kritizējusi tulkošanas pieprasījumu nenoteiktās procedūras, kā arī neskaidrās vadlīnijas attiecībā uz to, kuri dokumenti ir jātulko un kuri — nav;
20. tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas gatavību pievērsties pilnvarojuma procedūrām un 2006. gada tulkošanas pieprasījumu izvērtēšanai; atzinīgi vērtē arī to, ka 2003. gadā Padome izveidoja pamatdokumentu sarakstu, tādējādi ierobežojot citu tekstu tulkošanu;
21. iesaka vairāk izmantot ierobežota garuma dokumentus un rakstiskus kopsavilkumus;
22. aicina Parlamenta komitejas un delegācijas, ja vien iespējams, nodrošināt tekstus tikai tajās valodās, kurās runā komiteju un delegāciju locekļi un to aizstājēji; uzskata, ka papildu valodu versijas jānodrošina pēc pieprasījuma;

23. norāda uz komiteju, delegāciju un politisko grupu katru mēnesi sagatavoto tulkošanas prognožu¹ nozīmību; uzsver, ka, atbildot uz to, lietotāji ir jāinformē par tulkošanas pieprasījumu radītajām izmaksām;

Tulkošanas procesa efektivitāte

24. aicina iestādes izstrādāt kvalitatīvus un kvantitatīvus izpildes rādītājus, lai atvieglotu tulkošanas procesa pārraudzību pārvaldības nolūkā;
25. pauž nožēlu, ka Parlamenta tulkošanas dienests joprojām sistemātiski neizmanto tulkošanas rīkus; tādēļ aicina tā vadību veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šādu rīku, it īpaši tulkošanas atmiņu sistēmu (piemēram, *Euramis*), sistemātisku lietošanu, jo tas bieži ļauj atkārtoti izmantot tekstu, tādējādi uzlabojot kvalitāti;
26. aicina Parlamentu, Padomi un Komisiju efektīvi un lietderīgi izmantot tādus iekšējos un ārējos resursus kā datu bāzes, datorizēta tulkošana, tāldarbs un ārpakalpojumi;
27. atzinīgi vērtē dažādu iestāžu tulkošanas dienestu sadarbības uzlabošanu, it īpaši kopējas terminoloģijas datu bāzes izveidi, kopēju tulkošanas atmiņu veidošanu un resursu kopīgu izmantošanu, ko ietver darba slodzes izlīdzināšanas projekts;
28. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī Revīzijas palātai.

¹ Rīcības kodeksa attiecībā uz daudzvalodību 12. panta 2. punkts.

PASKAIDROJUMS

Eiropas Revīzijas palāta 2006. gada 13. septembrī Budžeta kontroles komitejai iesniedza Īpašo ziņojumu Nr. 9/2006 par Komisijas, Parlamenta un Padomes rakstiskās tulkošanas izdevumiem.

ES iestādēs divdesmit vienai valodai ir oficiālas un darba valodas statuss. Katrai ES iestādei ir savs tulkošanas dienests. Komisija, Parlaments un Padome ir iestādes, kurām to darbības specifikas dēļ ir nepieciešams vislielākais tulkojumu apjoms (aptuveni 70 %).

Praktisku apsvērumu dēļ iestādēs visbiežāk lietoto valodu skaits ir neliels, tomēr dokumenti, kurus saņem no dalībvalstīm un kurus tām nosūta, ir šo valstu oficiālajās valodās. Tādējādi saņemto un nosūtāmo dokumentu tulkošana ir svarīga vienmērīgai iestāžu darbībai, saziņai ar dalībvalstīm un to pilsoņiem.

Daudzvalodības ievērošana

Daudzvalodība¹ ir viena no Eiropas Savienības svarīgākajām iezīmēm, kas izceļ kultūras un lingvistisko daudzveidību un nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret ES pilsoņiem. Tā garantē pilsoņu tiesības sazināties ar ES iestādēm jebkurā no tās oficiālajām valodām, tādējādi ļaujot viņiem izmantot savas demokrātiskās kontroles tiesības. Vienlaicīgi valodu dienesti veicina ES iestāžu atklātību un pārredzamību Eiropas pilsoņiem.

Parlamentā oficiālo valodu lietojumu nosaka Rīcības kodekss attiecībā uz daudzvalodību, kas atjaunināts 2004. gadā; Reglaments nosaka, ka deputāti pēc izvēles var lietot jebkuru oficiālo valodu un ka tiek nodrošināts tulkojums citās valodās.

Visu ES iestāžu valodu dienestu — gan tulkošanas, gan mutiskās tulkošanas — kopējās izmaksas ir tikai 1 % no ES kopējā budžeta.

Kaut arī daudzvalodu vide ir ES kultūras daudzveidības izpausme, aizvien pieaugošais oficiālo valodu skaits prasa pragmatiskus risinājumus, veicot sagatavošanas darbu iestādēs.

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis bija novērtēt, kādā mērā Komisija, Parlaments un Padome efektīvi un produktīvi pārvalda savus tulkošanas resursus un izdevumus. Revīzijas palāta pievērsās trim turpmāk minētajiem jautājumiem.

- Vai tulkošanas pieprasījumi ir izpildīti un vai ir atbilstošas procedūras, lai izvairītos no nevajadzīgiem tulkojumiem?
- Vai tulkojumu termiņi tiek ievēroti un vai kvalitāte atbilst tulkojumu mērķim?

¹ Daudzvalodības princips ir noteikts EK līguma 21., 290. un 314. pantā.

- Vai iestādes spēj kontrolēt rakstiskās tulkošanas izmaksas?

Revīzija pamatā aptvēra 2003. un 2004. gadu, taču vērā tika ņemtas arī izmaiņas, kas paplašināšanās rezultātā notika 2005. gadā.

Mutiskās tulkošanas „pieprasījumu pārvaldība

Lai izstrādātu tulkošanas pieprasījumu kritērijus, vajadzīgas skaidras vadlīnijas. Tomēr Revīzijas palāta atzīmēja, ka nevienā no iestādēm nebija izstrādātas saskanīgas un skaidras procedūras, kas noteiktu, kurš var pieprasīt tulkojumu un kāda veida dokumenti ir jātulko (kad un kurās valodās), kā arī nebija kritēriju neobligāto tulkojumu atļaušanai un „tulkošanas politikas” ieviešanas uzraudzības procedūru.

Tulkošanas pieprasījumus, kas attiecās uz ES-15 valodām, iestādes kopumā varēja nodrošināt, bet situācija atšķīrās attiecībā uz ES-10 valodām, jo tulkotāju skaits no jaunajām dalībvalstīm nebija pietiekams.

Neviena iestāde nespēja sasniegt izvirzītos mērķus pieņemt darbā pietiekamu skaitu štata tulkotāju un tehnisko darbinieku jauno valodu nodaļām.

Pēdējos gados iestādēm ir izdevies ierobežot tulkošanas apjoma pieaugumu, veicot šādus pasākumus:

- izveidojot „pamatdokumentu” sarakstu,
- ierobežojot tekstu maksimālo garumu,
- pilna teksta tulkojuma vietā nodrošinot kopsavilkumus dažādās valodās,
- galvenokārt tulkojot dokumentu galīgās versijas,
- mudinot lietotājus ierobežot tulkojumu pieprasījumus.

Kvalitātes kontrole

Tulkojumu kvalitāti ES-15 valodās kopumā uzskatīja par apmierinošu. Tomēr Revīzijas palāta atzīmēja kvalitātes problēmas saistībā ar tulkojumiem ES-10 valodās.

Aptuveni 90 % visu tulkojumu tika pabeigti saskaņotajos termiņos.

Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorāts (*DGT*) visus tulkojumus iedala piecās “tulkošanas kvalitātes veidu” kategorijās ar dažādu rediģēšanas pakāpi un/vai kvalitātes vērtējumu atbilstoši dokumenta veidam. Papildus tam daži Komisijas ģenerāldirektorāti, piemēram, Konkurences ĢD, sistemātiski pārbauda saņemtos tulkojumus.

Parlaments un Padome neiedala tulkojumus atbilstoši kvalitātes kategorijām, un līdz ar to šo iestāžu kvalitātes kontroles procedūras ir mazāk strukturētas. Rezultātā rediģēšanas prakse ievērojami atšķiras, lai gan tiesību aktus pirms publicēšanas vienmēr rediģē juristi lingvisti.

Turklāt Parlaments divreiz mēnesī veic izlases pārbaudes attiecībā uz pareizrakstību un gramatiku.

Neviens no tulkošanas dienestiem nav ieviesis īpašus instrumentus lietotāju apmierinātības noteikšanai, nedz arī formulējis procedūras, kas veicamas pēc sūdzību par kvalitāti saņemšanas.

Tulkojumu izmaksas un rakstiskās tulkošanas efektivitāte

Iestādes līdz šim nav veikušas aprēķinus ne par kopējām rakstiskās tulkošanas izmaksām, ne par izmaksām par vienu lappusi.

Revīzijas palāta ir aprēķinājusi, ka 2003. gadā kopējās tulkošanas izmaksas¹ bija EUR 414,2 miljoni, tostarp Komisijai — EUR 214,8 miljoni, Parlamentam — EUR 99 miljoni un Padomei — EUR 100,4 miljoni.

Vienas lappuses vidējās izmaksas bija EUR 166,37, t. i., Komisijā šīs izmaksas bija EUR 150,2, Parlamentā — EUR 149,7 un Padomē — EUR 251,8.

Ārējie tulkojumi bija par aptuveni 30 % lētāki nekā iekšējie tulkojumi.

Kopumā iestādes neizstrādā pietiekamus rādītājus un pārvaldības informāciju, lai pārraudzītu tulkošanas procesu.

Ņemot vērā iestādes (politisko) darbību, ir grūti veidot ticamas pieprasījuma prognozes Parlamentā un Padomē.

Šķiet vispārpieņemts, ka tulkotāji paši izlemj, vai izmantot IT rīkus (datortulkošanas programmas), meklēšanas rīkus un balss atpazīšanas programmatūru.

Produktivitāte, kura definēta kā standartlappušu skaits, kas iestādē tulkots uz štata tulkotāju (pilnas slodzes ekvivalents — *FTE*) svārstās plašā diapazonā gan starp valodu nodaļām, gan starp iestādēm.

ES tulkošanas dienestu produktivitāte tiek uzskatīta par zemāku nekā privātajā sektorā.²

Komisijas *DGT* produktivitāte (aptuveni 5 lappuses dienā) bija nedaudz zemāka par Parlamenta tulkošanas dienesta produktivitāti. To zināmā mērā var izskaidrot ar Komisijas likumdošanas procesa iniciatīvas funkciju. Padomes produktivitāte sistemātiski bija zemāka

¹ Saskaņā ar Revīzijas palātas norādīto šādas kopējās izmaksas ietver izmaksas par tulkotāju, sekretāru, vadības un apkalpojošā personāla darbu, darba plānošanu, ēkām, IT un cilvēkresursu pārvaldību (t. i., apmācību).

² Sk. arī *PriceWaterhouseCoopers*, Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un Reģionu komiteja, „ES iestāžu tulkošanas dienestu produktivitātes salīdzinoša analīze”, Brisele, 2004. gada 4. augusts, 24. lpp.; „Jāatzīmē, ka privātajā uzņēmumā tulkotājs dienā iztulko aptuveni 8–10 lappuses, neņemot vērā caur tulkošanas atmiņu gatavotu tekstu (viena lappuse atbilst 350 vārdiem)”. (350 vārdi = 2100 zīmes = 1,4 standartlappuses).

nekā Komisijas un Parlamenta produktivitāte, ko izskaidro liels juridisko dokumentu īpatsvars, kuri prasa īpašu uzmanību, kā arī lielas pieprasījuma svārstības.

Iestādēm nebija salīdzināmu izpildes rādītāju kopuma, kas ļautu vienādi pārraudzīt tulkošanas procesu iestādēs.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 9/2006 par Komisijas, Parlamenta un Padomes rakstiskās tulkošanas izdevumiem
Procedūras numurs	2007/2077(INI)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu Datums, kad plenārsēdē paziņoja par atļaujas saņemšanu	CONT 26.4.2007
Komiteja(-s), kurai(-ām) lūdza sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	
Atzinumu nav sniegusi Lēmuma datums	
Ciešāka sadarbība Datums, kad paziņoja plenārsēdē	
Referents(-e/-i/-es) Iecelšanas datums	<i>Alexander Stubb</i> 20.6.2006
Aizstātais(-ā/-ie/-ās) referents(-e/-i/-es)	
Izskatīšana komitejā	2.5.2007
Pieņemšanas datums	5.6.2007
Galīgā balsojuma rezultāti	+ 18 - 0 0 0
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Jean-Pierre Audy, Herbert Bösch, Paulo Casaca, Antonio De Blasio, Szabolcs Fazakas, Christofer Fjellner, Ingeborg Gräßle, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Jan Mulder, Francesco Musotto, José Javier Pomés Ruiz, Alexander Stubb</i>
Aizstājējs(-a/-i/-as), kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Daniel Caspary, Edit Herczog, Bill Newton Dunn, Paul Rübig, Margarita Starkevičiūtē</i>
Aizstājējs(-a/-i/-as) (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsojumā	<i>Monica Maria Iacob Ridzi</i>
Iesniegšanas datums	8.6.2007